Una tortuga verda, *Chelonia mydas* L. a Mallorca

Sebastià POU, Francesc RIERA, Joan MAYOL i Antoni GRAU

SHNB

SOCIETAT D'HISTÒRIA NATURAL DE LES BALEARS

Pou, S., Riera, F., Mayol, J. i Grau, A. 1991. Una tortuga verda, *Chelonia mydas* L. a Mallorca. *Boll. Soc. Hist. Nat. Balears*, 34: 69-72. ISSN. 0212-260X. Palma de Mallorca.

Un individu de *Chelonia mydas* L. fou capturat aprop de Sant Elm (Mallorca) el mes de juny de 1991, i posteriorment alliberat, amb marca plàstica. Aquesta és la primera dada en aquest segle a les Balears d'aquesta espècie, excepcional a la Mediterrània Occidental.
Paraules clau: *Tortuga marina, Biometria, Folidosi, Alimentació.*

A GREEN TURTLE, *Chelonia mydas L.*, IN MAJORCA. An individual of *Chelonia mydas L.* was captured near Sant Elm (Majorca) in June 1991. This is the first record for this century in the Balearics a species which is exceptional by rare in the Western Mediterranean.
Keywords: *Marine turtles, Biometry, Folidosis, Feeding.*

Sebastià POU, Francesc RIERA i Antoni GRAU. Estació d'Aqüicultura. C/. Ingeriero Gabriel Roca, 69. Port d'Andratx 07157. Joan MAYOL. Secona C/. Foners, 10. 07006 Palma.

Recepció del manuscrit, 21-nov-91. Revisió acceptada, 19-feb-92

El dia 21 de juny de 1991, a una moruna armada a Sa Llatza, a 300 metres al sudoest de Cala Conills (Sant Elm, Andratx, Mallorca), es va trobar dins de l'art un exemplar de Tortuga verda, *Chelonia mydas* L. L'animal aparentment estava en perfecte estat de salut, fou capturat sense mal i depositat, per al seu estudi, a l'Estació d'Aqüicultura del Port d'Andratx. Les mesures es prengueren segons Pritchard *et al.* (1984), essent la longitud la que es considera estàndard (A) a l'obra esmentada. Les seves característiques morfomètriques eren:

Longitud de la closca,
en pla .... 410 mm.
Amplada de la closca,
en pla .... 350 mm.
Pes .... 7'8 kg.
Aleta davantera .... 227 mm.

Folidosi: 6 escuts ventrals (sense considerar l'inter-regular), 5 infra-

marginals, 5 vertebrats, 4 costals i 11 marginals per banda (sense considerar el nucal ni els post-centrals).

L'animal va ésser marcat a l'extremitat posterior amb la marca ICONA 1150, plàstica, i alliberat el dia 28 de juny de 1991, a Na Galinda (Freu de sa Dragonera), a 200 metres del lloc de captura.

Per altre part, s'ha fet una anàlisi de les dejeccions que l'exemplar va fer al tanc on va romandre estabulat durant set dies, per a tal d'esbrinar indicis sobre la seva alimentació. Hom hi ha determinat les següents categories:

- Un bec de *Sepia* sp.
- Restes de plàstics transparents, un bocí de bossa de fems gris i un altre bocí d'un globus de goma d'ús infantil.
- Restes de *Cladophora* sp.
- Abundants restes de tunicats planctònics no identificats.
- Restes de *Posidonia oceanica* (fulles).
- Espina de peix.
- Altres restes indeterminades.

La troballa de restes animals concorda amb l'opinió de Márquez i Bauchot (1987) en el sentit de que si bé l'espècie és netament fitòfaga, els exemplars juvenils tenen hàbits parcialment carnívores.

Així mateix, a la closca de l'animal es trobaren incrustacions de cirrípedes lepadomorf i balanomorfs, iguals a les que es troben habitualment associades als objectes flotants a la Mediterrània Occidental. Dels dos cirrípedes, el primer pertanyia al gènere *Conchoderma* sp. i el segon presumiblement es tractava d'un *Chelonibia* sp. Finalment assenyalar que l'animal es trovaba en fase de muda de la pell.

Aquesta captura de *Chelonia mydas* és rarament observada a les Illes Balears. Barceló (1876) ens dóna dues referències croncretes, per a 1850 -un gran exemplar capturat a Cabrera- i 1865 -dos exemplars al mercat de Palma- i la considera de presència rara a les aigües de les Balears. Pagenstecher (1867) es refereix a dos exemplars, que són els mateixos que els de Barceló de 1865. Des d'aquesta data, cap altra observació d'aquesta espècie ha estat recollida a les Balears.

Chelonia mydas és, a la Mediterrània, una espècie oriental. La seva reproducció és ben coneguda a Turquia, Israel i Xipre, des d'on arriba -sense una gran freqüència- a aigües gregues (Margaritouilis *et al.* 1984). La seva presència al litoral de la Mediterrània occidental és excepcional, però no desconeguda: Knoepf-Fler (1961) i Bruno (1976) assenyalen captures d'aquesta espècie a Sardenya Occidental, Arxipèlag Toscà, Sicília i el Mar Adriàtic. En canvi, Belauquerre (1986) no obté cap informació a Còrsega, en un detallat estudi de camp (que sols té un any de durada). La seva presència a la Mediterrània occidental pot ésser d'origen atlàntic o oriental, sense que les dades disponibles permetin suposar més probable un altre origen.

Chelonia mydas L. és doncs una espècie excepcional a la Mediterrània occidental. L'observació presentada aquí, la manté als catàlegs de l'herpeto-fauna baleàrica, on no havia estat assenyalada en els darrers 125 anys.

Bibliografia

Barceló, F. 1976. *Catálogo de los Reptiles y de los Moluscos terrestres y de agua dulce, observados en las Islas Baleares.* Imprenta de Pedro José Gelabert. Palma de Mallorca.

Bruno, S. 1978. Le tartarughe nei mari italiani e nel Mediterraneo. *Natura e Montagna*, 25 (3):5.17

Knoepffler, L.P. 1961. Contribution a l'étude des amphibiens et des reptiles de Provence. 1 Généralités. *Vie et Milieu,* 12 (1):67-76.

Margaritouilis, D. Arapis, T. Kornaraki, E. i Mytilineou, C. 1986. Three specimens of the Green Sea Turtle *Chelonia mydas* L. recorded in Greece. *Biologia Gallo-Helvenica,* 12:237-243.

Márquez, R. i M.L. Bauchot, 1987. *"Tortues".* In: Bauchot, M.L. i M. Schneider, 1987. Fiches FAO d'Identification des espèces pour les besoins de la Pêche (Revision1). Méditerranèe et mer Noire. Zones de Pêche 37. Vol. 2. Vertebres". Roma FAO, 1987: 761-1530. Pagenstecher, D.A. 1867. *La isla de Mallorca. Reseña de un viaje.* Traducido por D.P. Bouvy Palma de Mallorca.

Pritchard, P.C.H. *et al.* 1984. *Manual sobre técnicas de investigación y conservación de las tortugas marinas.* 2ª edición. K.A. Bojorndal i G.H. Balazs, editores. Centre for Environmenta Education, Washington, D.C.